

BÖLÜM 46

BOYUN KİTLELERİ

Fuat AYDEMİR¹

GİRİŞ

Boyun kitleleri klinikte sık karşılaşılan, genellikle baş ve boyun hastalıkları ile ilişkili bir patolojidir. Boyunda birçok yapı bulunması nedeni ile etiyojisi çeşitlilik gösterir. Yaşa göre sıklığı değişmekle birlikte konjenital, inflamatuvar ve neoplastik nedenlere bağlı oluşmaktadır. Boyun kitlelerine yaklaşım eksiksiz ve multidisipliner bir şekilde yapılmalıdır. Değerlendirmede anamnez ve fizik muayene ilk basamağı oluşturmaktadır. Daha sonra laboratuvar, görüntüleme ve biyopsi tanı konulmasını sağlayan tamamlayıcı yöntemlerdir. Bu bölümde özellikle ayırıcı tanıda yer alan hastalıklar ve boyun kitlelerine genel yaklaşım anlatılmaktadır.

BOYUN KİTLELERİNE YAKLAŞIM

Anamnez

- Boyun kitlelerinde yaş ayırıcı tanıda önemli bir parametredir. 40 yaş üzeri erişkinlerde neoplastik nedenler ön planda iken, 40 yaş altı erişkin ve pediatrik popülasyonda konjenital ve inflamatuvar nedenler ön plandadır.

- Önemli kırmızı bayrak semptomları; hızlı büyüme, yutma güçlüğü, kilo kaybı, ses kısıklığı, kulak ağrısı, işitsel dolgunluk, işitme kaybı, hemoptizi, epistaksis, parestezi ve dispne.
- Ateş, titreme, eritem, hassasiyet veya bölgesel ısı artışı gibi belirtiler enfeksiyöz veya inflamatuvar nedenleri akla getirir.
- Kitlenin başlangıcı, süresi ve büyüme hızı sorgulanmalıdır.
- Alkol veya sigara kullanımı, baş-boyun kanser öyküsü ve immün yetmezlik gibi durumlar diğer sorgulanması gereken etmenlerdir (1).

Fizik muayene

- Muayenede öncelikle dikkat edilmesi gereken şey kitlenin lokalizasyonudur.
- Diğer önemli özellikler; kitlenin büyüklüğü, kıvamı, mobilitesi ve üzerindeki cildin görünümü (2).
- Malign kitleler sıklıkla sert, fikse, ağrısız, düzensiz sınırlı, bazen cilde infiltrate özelliktedir.
- Normal servikal lenf bezleri 1 cm'den küçüktür. Boyutu 1,5-2 cm'den büyük lenf bezleri patolojik kabul edilir.

¹ Uzm. Dr., Kulu Devlet Hastanesi, KBB Hastalıkları Kliniği, dr_fuataydemir@yahoo.com.tr

KAYNAKLAR

1. Shokri T, Siddique L, Goyal N. (2019) Evaluation of Neck Mass. In: Docimo Jr. S, Pauli E. (eds) Clinical Algorithms in General Surgery. Springer, Cham.
2. Jackson DL. Evaluation and Management of Pediatric Neck Masses: An Otolaryngology Perspective. *Physician Assist Clin.* 2018;3(2):245-269.
3. Koç C, (ed.). Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Ve Baş-Boyun Cerrahisi. Ankara. Güneş Tıp Kitabevleri, 3. Baskı, 2019.
4. Adams A, Mankad K, Offiah C, Childs L. Branchial cleft anomalies: a pictorial review of embryological development and spectrum of imaging findings. *Insights Imaging.* 2016;7(1):69-76.
5. Parikh S. Pediatric otolaryngology head and neck surgery clinical reference guide. San Diego (CA): Plural Publishing; 2014. p. 422-613.
6. Thompson LD. Thyroglossal duct cyst. *Ear Nose Throat J.* 2017 Feb;96(2):54-55.
7. Adams DM, Ricci KW. Infantile Hemangiomas in the Head and Neck Region. *Otolaryngol Clin North Am.* 2018 Feb;51(1):77-87.
8. Sheedy TM. Evaluating and Management of Adult Neck Masses. *Physician Assist Clin.* 2018;3:271-84.
9. Schwartzkopf J. Infectious mononucleosis. *JAAPA.* 2018 Nov;31(11):52-53.
10. Chen SL, Chen JR, Yang SW. Toxoplasmic Lymphadenitis Presenting as a Tiny Neck Tumor. *Healthcare (Basel).* 2021 Apr 21;9(5):487.
11. Baranowski K, Huang B. Cat Scratch Disease. In: *StatPearls.* Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; June 25, 2021.
12. Karanfiliyan KM, Valentin MN, Kapila R, Bhatte C, Fatahzadeh M, Micali G, Schwartz RA. Cervicofacial actinomycosis. *Int J Dermatol.* 2020 Oct;59(10):1185-1190.
13. Wang X, Ma Y, Wang Z. Kimura's Disease. *J Craniofac Surg.* 2019 Jul;30(5):e415-e418.
14. Simpson D. Epidemiology of Castleman Disease. *Hematol Oncol Clin North Am.* 2018 Feb;32(1):1-10.
15. Rife E, Gedalia A. Kawasaki Disease: an Update. *Curr Rheumatol Rep.* 2020 Sep 13;22(10):75.
16. Haynes J, Arnold KR, Aguirre-Oskins C, Chandra S. Evaluation of neck masses in adults. *Am Fam Physician.* 2015 May 15;91(10):698-706.
17. Chorath K, Rajasekaran K. Evaluation and Management of a Neck Mass. *Med Clin North Am.* 2021 Sep;105(5):827-837.
18. Ikram A, Rehman A. Paraganglioma. In: *StatPearls.* Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; September 9, 2021.
19. Helbing DL, Schulz A, Morrison H. Pathomechanisms in schwannoma development and progression. *Oncogene.* 2020 Aug;39(32):5421-5429.